

adomość o Kosiele
S. Katarzyny.

7143.

~~II. E. III.~~

~~29.~~

Politechnika Krakowska
Biblioteka Główna



100000095021

h
5

WIADOMOŚĆ
O KOŚCIELE
ŚWIĘTÉJ KATARZYNY

NA KAZIMIÉRZU PRZY KRAKOWIE.

1060.

Z DUPLIKATÓW
BIBLIOTEKI
XX-CZARTORYSKICH



WARSZAWA.

W Drukarni Gazety Codziennéj.

1855.



II 32678

Wolno drukować, z warunkiem złożenia w Komitecie Cenzury,
po wydrukowaniu, prawem przepisanej liczby egzemplarzy.

W Warszawie, dnia 18 (30) czerwca 1854 roku.

Starszy Cenzor,

RADCA DWORU, J. Papłoński.

Aka. Nr. K 173/61

O KOŚCIELE Ś. KATARZYNY

Przystępując do podania wiadomości o kościele i klasztorze XX. Augustyanów pod wezwaniem św. Katarzyny na Kazimierz przy Krakowie, musimy się uciec do najdawniejszych podań przywiązanych do tego kościoła; gdyż one tłumaczą nam i myśl wieku, i myśl założyciela, a po części i architekturę tej okazałej budowy.

Po założeniu i nadaniu prawami miasta Kazimierza przy Krakowie, pragnął król Kazimierz W. kościołem ozdobić nowo przez siebie założone miasto. W tym kościele nie miała nigdy ustawać chwała Boga, dla sprawdzenia w życiu i w dziejach narodu słów psalmisty: „Od wschodu słońca aż do zachodu chwalebne jest imię Pańskie!”

Takie zadanie miał budowniczy, i do świątyni założonej w duchu tego psalmu, miały przytykać dwa klasztory, a zakonnicy tychże mieli się mieniać w kościele na duchownej straży, tak, żeby chwała Pańska nie ustawała we dnie ani w nocy.

Wielkie znaczenie słów psalmu natchnęło budowniczego równie wysokim pomysłem: zakreślił plan i przystąpił do dzieła. Dzisiejszy wszakże kościół ś-tój Katarzyny

rzyny jest tylko połową zamierzonego kościoła, i to tłumaczy nam jego strukturę.

Główna nawa, do której prowadzi z boku od strony południa bogato ozdobiony przedsionek z ciosu, miała być wspólną nawą kościelną dla obudwu wielkich ołtarzy, z których jeden miał być obrócony ku wschodowi słońca, a drugi ku zachodowi. I taka sama presbiterjalna nawa, jaka od środkowej części dzisiejszego kościoła wychodzi ku wschodowi, miała i ku zachodowi wychodzić, aby już sama budowa wyrażała słowa psalmu: „od wschodu słońca aż do zachodu chwalebne jest imię Pańskie!” Dzisiejszy boczny przedsionek od strony południa jest tedy rzeczywiście głównym wejściem do kościoła, a gdzie ze środkowej nawy na zachód wychodzi wielkie okno gotyckie, tam miała przytykać zachodnia nawa presbiterjalna, jak to świadczą w tym kierunku i planie założone pod nią fundamenta.

Osobliwy jednak wypadek przerwał ukończenie tej budowy w zupełności podług pierwotnego planu, jaki dla niej zakreślono.

Między oktawą Bożego Ciała została z kościoła WW. SS. ukradziona puszką z przenajśw. Sakramentem. Wypadek ten pomieszał bardzo i przeraził pobożnych mieszkańców Krakowa i Kazimierza; król nakazał ścisłe poszukiwanie surowo, a biskup krakowski nakazał post trzy-dniowy całemu duchowieństwu, i wszędy szukano zguby. Zdaje się, iż tym poszukiwaniem przerażeni sprawcy podrzucili puszkę z przenajśw. Sakramentem, i znaleziono ją w bagnach na Kazimierzu porzuconą, a ks. biskup przeniósł ją napowrót do fary WW. SS. w uroczystej processyi całego duchowieństwa na wielką radość licznie zewsząd gromadzącego się ludu.

Wypadek ten skłonił króla Kazimierza W., iż na prześląganie niejako świętokradztwa, które zaszło, i dla oddania czci jak największej przenajświętszemu Sakramentowi w miejscu, gdzie puszką znalezioną została; kazał wystawić okazały kościół pod wezwaniem Bożego Ciała w 1349 r.

Zajęcie się tą nową budową, którą nakazywały względy czasowe, przeszkodziło królowi Kazimierzowi W. ukończenia kościoła św. Katarzyny podług pierwotnego planu. Wiadomą jest nawet rzeczą, że materiały

już przygotowane do niego użyto na budowę kościoła Bożego Ciała, gdy król życzył tego, aby ten kościół jak najprędzej stanął, który miał dać w narodzie świadectwo wielkiej czci przenajświętszego Sakramentu.

Jak największa liczba średniowiecznej gotyckiej budowli, tak też nie został ukończony i kościół św. Katarzyny; brak zaś mianowicie wieży i drugiej presbiteryalnej nawy, lubo fundamenta pod oboje założono równocześnie z dzisiejszym kościołem. Pomimo to jednak należy kościół św. Katarzyny do najokazalszych gmachów gotyckich w kraju naszym, tak pod względem ogromu budowy, jako też pod względem wielkiej prostoty stylu i ozdób architektonicznych, któremi bogato jest wyposażony, mianowicie przedsiemek kościoła.

Główna nawa jest podłużna, i wspiera się na dziesięciu wyniosłych kolumnach, które tkaniną żeber gotyckich przechodzą w sklepienia. Obok niej idą w całej długości dwie poboczne nawy o niższych sklepieniach, od filarów i pobocznych ścian zasklepione ozdobnie, i na sposób kaplic oświetlone dwoma rzędami okien.

Jak cała budowa kościoła miała wyrażać myśl psalmu plastycznie; tak też odpowiadała liczba ołtarzy w tym kościele liczbie apostołów. Każdy ołtarz bowiem miał wyrażać jedną enotę apostołską w pojęciu ewangelicznem; a że dwa zakony miały się na duchownej straży mieniać przy służbie bożej: ztąd też wzięto tę liczbę podwójnie, i 24 ołtarzów zdobiło pierwotnie ten kościół.

Dziś sklepienie głównej nawy spadło; sklepienia przedsiemka i obu naw pobocznych zachowały się dotąd, a sklepienie nawy presbiteryalnej zostało świeżo odrestaurowane, równie jak cała ta nawa otynkowana aż do posadzki i oszklona na nowo.

Do niej przytykają od strony północnej krużganki klasztorne i zakrystya, równocześnie z kościołem postawione; a dalej jeszcze w tym kierunku ciągnie się gmach klasztorny.

Kościół jest obecnie pusty, i nabożeństwo odprawia się po jednej stronie w krużgankach przez XX. Augustynów, a po drugiej w małej kaplicy, przytykającej do pobocznej nawy kościoła od strony południa, która korytarzem jest połączona z klasztorem zakonnice reguły św. Augustyna, gdzie też zakonnice chór swój mają.

Krużganki są jak cały kościół architektury gotyckiej. Pierwszą jest kaplica Pocieszenia N. P. M., która dziś jest wielkim ołtarzem, gdzie się Sanctissimum przechowuje; jestto kaplica bracka pod wezwaniem Pocieszenia N. P. M. bractwa paska rzemieennego. Tu spoczywa ciało błogosławionego Marcina Baryczki.

Drugą jest kaplica św. Doroty, dzisiaj także kaplicą św. Izajasza zwana, gdyż w niej znajdują się relikwie św. Izajasza Bonera, niegdyś przełożonego tego zakonu.

Daléj znajduje się w krużgankach tychże ołtarz miłosiernego P. Jezusa, łaskami słynący, a w końcu kaplica czyli kapitułarz św. Jana Jałmużnika, szacowny zabytek szkoły niemieckiej, tak pod względem rzeźby, jakoteż malarstwa.

Od tego ogólnego zarysu budowy klasztoru i kościoła św. Katarzyny, przechodzimy teraz kolejną lat kronikę miejscową podług religijnych zabytków, podług miejscowego archiwum bogatego w dyplomata i pomników sztuki, które się dotąd przechowywały mimo różnych kolei losów, jakie ten kościół przechodził (1).

Klasztor i kościół pod wezwaniem św. Katarzyny założył tedy, jak mówiłem, król Kazimierz W. r. 1342, i osadził w nim zakonników św. Augustyna eremitów, których z Pragi czeskiej do Polski sprowadził. Gdy kamień węgielny pod gmach zakładano, zdjął Kazimierz W. pierścień z palca i rzucił go pod fundamenta. Pierwotny wszakże erekcyjny przywilej gdy zgorzał wraz z konwentem, ponawia Kazimierz W. na dniu św. Marcina biskupa i wyznawcy 1363 r. w Krakowie pierwszy swój przywilej pożarem zniszczony, mocą którego nadaje zakonowi św. Augustyna na wybudowanie klasztoru

(1) Daty do wiadomości tu podanych są czerpane z archiwum klasztoru xx. Augustyanów na Kazimierzcu, które posiada przeszło 70 dyplomatów oryginalnych, pergaminowych, a nadto jeszcze całą serją dekretów i oblatowanych aktów, które w treści kolejną lat tu przytaczane, posłużyć mogą za wskazówkę i do innego rodzaju studyów historycznych. Starsze dyplomata są tu do tyła opisane, aby znawcy mogli osądzić ich ważność pod względem historyi i archeologii; nowsze dokumenta są tylko w treści podane; a „ex libro Beneficiorum” Długosza wiadomość o klasztorze i kościele św. Katarzyny jest całkowicie wypisana. Rzadko się zdarzy, aby konwent przechował tak cało swoje archiwum; z akt tych można napisać dzieło, a ten krótki nawet opis rzuci światło mianowicie na to, jakto powstawały duchowne majątki, jaką historią ma już każdy pojedynczy klasztor.

grunt na Kazimierzu przy Krakowie, między bramą tegoż miasta Kazimierza przy moście na Wiśle, i kościołem św. Stanisława na Skałce, uwalniając na wieczne czasy klasztor rzeczony od wszelkich powinności miejskich, od podatków i wszelkich opłat (1).

Tym przywilejem poczynają się właściwie dzieje miejscowe kościoła i klasztoru. Archiwum wszakże klasztorne przechowuje kilka bull i przywilejów odnoszących się do reguły tego zakonu z wieków wcześniejszych (2), a mianowicie:

1) Henryka biskupa ratysb. list, w którym ogłasza bullę Mikołaja IV pap. z r. 1288.

2) Bullę Alexandra IV pap. potwierdzoną przez Klemensa V r. 1310.

3) Przywilój Karola IV cesarza rzymskiego i króla czeskiego, datowany w Pradze 1353.

4) Bullę Jana XXII pap. potępiającą nauki Jana de Polliaco, datowaną w Awinionie 1320 r.

5) Kopią dyplomu Fryderyka biskupa ratyśbońskiego, który zakonowi św. Augustyna w Bawaryi i Czechach udziela odpis bulli Alexandra IV pap. (1254), potwierdzającej wszelkie przywileje tymże zakonowi przez monarchów nadane, lub nadanemi być mające, oraz przepisującej sposób postępowania rzeczonych zakonów w stosunkach z świeckimi i duchownymi władzami. Dyplom ten Fryderyka biskupa ratyśbońskiego datowany 1364 (3), a więc w rok po odnowieniu przywileju przez Kazimierza W. danego XX. Augustyanom.

W r. 1378, to jest w lat dopiero 15 po pierwszym pożarze, został kościół i klasztor znowu odbudowany, i w tydzień po Wielkanocy za zezwoleniem Floryana Morskiego biskupa krakow., poświęconym przez Jana bisk. bodyceńskiego, sufragana krakowskiego.

(1) Dyplom na pergaminie; pieczęć majestatyczna na czerwonym z białym sznurku, zniszczona. Świadkowie: Jan krak., Wilczko sandom. kasztel.; Jan sandom., Jędrzej krak. wojew.; Jan krak., Floryan łączy. kanclerze, Mik. Bohemus Notarius nadw.

(2) Wszystkie te bulle i przywilój w kopii w jednym dyplomie umieszczone, dotyczą zakonów ks. Augustyanów w Niemczech, mają jednak moc obowiązującą i dla prowincyi polskiej tego zakonu. Kopia zdaje się być z początku XVI wieku.

(3) Kopia na pergaminie bez pieczęci.

W r. 1387 w dzień św. Bartłomieja, w Nowém-Mieście (Korczyń) Władysław Jagiełło nadaje klasztorowi św. Katarzyny na własność ogród swój na Błoniu przy Kazimiérzu (1).

W r. 1394 w dzień św. Jana Chrzciciela w Krakowie, Władysław Jagiełło nadaje klasztorowi św. Katarzyny 2 łany na gruntach czyżowskich przy Kazimiérzu (2).

W r. 1395 w dzień św. Szczepana, Tomasz biskup chełmski, sufragan Bodzanty bisk. krakow. poświęcił kaplicę św. Doroty.

W r. 1396 w oktawę Wielkiénocy w Sandomierzu, Władysław Jagiełło nadaje Mikołajowi Bonerowi, przełożonemu menniszy, za zasługi jego, wieczyste prawo na 4 górników (otroków, parobków) do zup wielickich, z tym dodatkiem, że gdyby w oznaczonym szybie zabrakło soli, ma być jemu i potomkom jego na wieczyste czasy przez podkomorzego krakow. z uwiadomieniem zupników wielickich wyznaczony szyb nowy na wyżej rzeczonych 4 górników. Przywilej ten jest ważny, bo przechodzi następnie na własność klasztoru św. Katarzyny (3).

W r. 1399 w dzień św. Michała na Kazimiérzu, konsulowie m. Kazimiérza pozwalają konwentowi zakupywać miejsca dla rozszerzenia klasztornych zabudowań.

W r. 1420 w wigilią Oczyszczenia Najświętszej Panny Maryi w Krakowie, Gniewosz z Dalowic z Elżbietą małżonką nadaje klasztorowi św. Katarzyny łęgę, Olszówkę zwaną, położoną przy drodze wiodącej z Krakowa do Wieliczki.

W r. 1423 w wigilią Oczyszczenia Najświętszej Panny Maryi w Krakowie, Wojciech (Jastrzębiec), bis. krak. odnawia list pasterski swego poprzednika Piotra (Radołińskiego) przypadkiem zagubiony, a przepisujący usta-

(1) Świadkowie: Spytko krak., Sędziwój kaliski, Jan Ligeza łęczycki wojew.; Piotr Kmita łęczycki kaszt., Krzesław podsędek krak., Pétrascius Rozen star. łęczycki, Zaklika kancl. Klem. z Moskorzewa podkancl.

(2) Świadkowie: Spytko krak., Jan sandom., Sędziwój kaliski., Jan Ligeza łęczycki wojew.; Krystyan sandom., Krystyan sandecki kasztelanowie.

(3) Świadkowie: Jan z Tarnowa sandom., Spytko z Mielsztyna krak. wojew.; Krystyan sandom. Jan wiślicki kaszt.; Albert z Wamborka sędz.; Prandota podsęd. sandom.; Klem z Moskorzowa podkanclerz.

wy dla bractwa Najświętszej Panny Maryi przy kościele św. Katarzyny (8).

Jak się okazuje z aktu Mik. Kruseniusza, wizytatora apostolskiego dla zakonu XX. Augustyanów do prowincyi polskiej zesłanego, istniało bractwo literackie św. Moniki, także pod tytułem: *Gloriosissimae V. M.* znane, przy kościele św. Katarzyny już od r. 1423, za zezwoleniem ówczesnego biskupa krakowskiego. Wizytator apostolski potwierdził to bractwo r. 1629, jak to niżej przytoczony akt dowodzi, bo Urban VIII papież polecił to bractwo osobiwej jego pieczy i protekcyi.

Ustawy obowiązujące bractwo, trudniące się naukami, były głównie następujące: mieli obowiązek co niedziela i święto śpiewać officium s. de B. V. M. zwane Maturą, przyczém wszyscy bracia musieli być obecni, tudzież za pomyślność rzeczypospolitój polskiej odmawiać 5 Ojcze nasz, 5 Zdrowaś; w suchedni odmawiać Offic. Defunct. za braci, mszą żałobną odśpiewywać, ciała ich w jednym grobie chować, i następnie exekwie odprawiać; ofiary w tym klasztorze dobrowolnie składać; w święta Najświętszej Panny Maryi z osobliwą solennością ze światłem przy ołtarzu assistować; w czasie adwentu Rorate uroczyście odprawiać; wielki ołtarz swym sumptem ubierać i oświetlać. Nadto obowiązani byli przy zgromadzeniach swoich złoty bieżącej monety klasztorowi płacić, a klasztor był im obowiązany dawać obszerną izbę do ich posiedzeń, na których seniorów obierali i czynności swoje odprawowali w obecności i pod przełożnictwem każdorazowego przeora zakonu. Przy klasztorze miało bractwo literackie swoje schówki na archiwum, aparata i światło.

W r. 1425 fer. II ante f. s. Joannis w Krakowie, Mikołaj z Brzezia (Lanckoroński, syn Zbigniewa) cum suis

(8) Dyplom na wielkim arkuszu pergaminowym, nieco uszkodzony; z pieczęci zaś na różnobarwnych sznurkach jedwabnych zawieszonych (których według tekstu dyplomu 5 być miało) dwie tylko pozostały: jedna na czerwonym wosku wytłoczona, podłużna, przedstawiająca osobę biskupa stojącą, pod którą herb Jastrzębiec ma wkoło napis: *St. Jarosław. epi. laudicensis*; druga okrągła na białym nicianym sznurku zawieszona, na czerwonym wosku wytłoczona, wyobraża św. Katarzynę, u dołu herb Wieniawa, wokoło zaś napis: *S. Joannis de elgoth. canonic. erac.* +

fidejussoribus zapisuje klasztorowi św. Katarzyny summę 140 grzywien (1).

W r. 1426 fer. VI post f. Concep. B. V. M. na Kazimiérzu, konwent św. Katarzyny ustępuje Zbigniewowi z Brzezia (Lanckorońskiemu), marszałkowi król. pols., miejsce na wybudowanie domu (2).

W r. 1427 w dzień 11,000 Panien M. w Krakowie, Mikołaj i Jan z Brzezia (Lanckorońscy) bracia, nadają klasztorowi ś. Katarzyny wieś Wróblowice na własność (3).

W r. 1435 w dniu 30 marca w Krakowie, Michał z Czyrli, adwokat wielicki, obywatel krakowski, zapisuje testamentalnie klasztorowi św. Katarzyny prawo służące mu na 4 górników na zupach wielickich, zobowiązując zakon do odprawiania mszy św. codziennie za duszę jego, rodziców i syna w kościele lub w kaplicy przez niego wystawionej lub wystawić się mającej (4).

W r. 1435 fer. VI ante Dm. Dnc. ne longe, w Wieliczce, Piotr Szafraniec z Pieskowej Skały, podkomorzy krak. assygnuje klasztorowi św. Katarzyny posiadanie prawa na 4 górników w zupach wielickich, wedle treści przywileju króla Władysława i testamentu Michała z Czyrli.

W r. 1435 dnia 2 kwietnia w Bazylei, generałowie 4 zakonów, t. j. ks. Dominikanów, Franciszkanów, Augustyanów i Karmelitów zebrani, przepisują postępowanie i wzajemne stosunki między rzeczonymi zakonami (5).

W r. 1436 fer. IV post f. s. Dorothe. w Krakowie, Piotr starszy wojewoda i Piotr młodszy podkomorzy krakow. dziedzice z Pieskowej Skały zapisują klasztorowi św. Katarzyny czynsz 8 grzywien na wsi dziedzicznej Sidzynie przy m. Skawinie, wraz z łąką Gigłową zwaną.

W r. 1436 fer. II post f. s. Simon. et Jud. na Kazimiérzu, Piotr Wieszyn zapisuje klasztorowi zakonu ś. Augu-

(1) Świadkowie: Mikołaj i Piotr z Sirczy, Jan z Ujazd, Tomko z Mysłom; Mik. z Wróblowic.

(2) Świadkowie: Mik. i Jan (Lanckorońscy) synowie, Piotr z Kososic, Mik. Przechocki, Mik. Grella z Raclawic.

(3) Świadkowie: Jan Hanko z Chełmu, Dobiesław z Jeżowa, Zaklika z Biały, Mik. Wroch z Wojsławic.

(4) Świadk. Mik. Werzing z Sledziowic, Chruskesing obyw. krakow. Henryk z Strzelec, Jan z Popowy z dyecezyi gniezn., Matth. de Nova Eccl., Clericus Vratisl. publ. auctoritate imperialis notarius.

(5) Jestto kopia na pergaminie w XVII w. pisana, znacznie uszkodzona i bez pieczęci.

styna dom swój na Kazimierz położony (blisko kościoła na rogu za dzwonnica stojący) (1).

W r. 1440 w wigilią św. Wawrzyńca na Kazimierz, zgromadzenie XX. Augustyanów przy kościele św. Katarzyny przyjmuje od Piotra Hersberg, obywatela krakow. dar 120 grzywien w gotowiznie, i obowiązuje się msze św. na jego intencyą odprawiać (2).

1440 r. Gdy ze wszelkich autentycznych źródeł staraliśmy się korzystać, przytaczamy w tém miejscu, co in Libro Benefic. (3) Długosz mówi o kościele św. Katarzyny.

„*Casimirus II. Poloniae rex, fundata Civitate Casimiri et ex suo nomine appellata, vastitatem ejus et infrequentiam sacris saltem templis et locis impleturus, monasterium fratrum Heremitarum sub regula B. Augustini sub paupertate et mendicitate viventium, anno Domini millesimo trecentesimo sexagesimo tertio, in die s. Martini epis. in praefato oppido Casimiriensi, dato nobili spatio et pro monasterio et pro templo, fundat, novumque ordinem, fratribus ex praga praefati ordinis accersitis, apud regnum suum Poloniae fundat. Templum insuper altae et pulchrae habitudinis et sectum ex cocto latere, Jakszo de Melsthy, castellanus Cracoviensis, datis trecentis marcis, de domo Letiwa fabricat; in qui fratres ordinis praefati et rem exequerentur divinam, et horas canonicas tam diurnas quam nocturnas personarent, illudque B. Virg. Catharinae intitulat et dedicat. Quod quidem templum ejusque monasterium in processu temporum et dierum per fratrem — de — dicti monasterii priorem notabilibus fabricis murorum quae etiam in praesentiarum cernuntur, fuit adornatum, sed aere casuali et alieno.—enim de Dalowice, succamerarius Cracov., miles nobilis de domo et familia Strzegomya, thesaurum suum et clenodia pecuniamque et*

(1) Mały dyplom na pergaminie, z okrągłą na rzemyczku pergaminowym zawieszoną pieczętką z literą K., nad którą korona, a po bokach dwie głowy ukoronowane; wokoło napis: *S. Scabinorum. KAZIMIRIE. CIVITATIS*, nieco uszkodzoną.

(2) Dyplom na pergaminie. Z 2 pieczętek na rzemyczkach pergaminowych, jedna tylko podłużna uszkodzoną pozostała z resztą napisu: *S. Prioris... KAZIMIRIA +*.

(3) Tom III str. 398, 399 opisujący *monasteria*.

aliam nobilem supellectilem per Guilhelmum, ducem austriacae, qui in regno Poloniae, mortuo Ludovico, Poloniae et Ungariae rege, assumptus fuerat, et cui Ludovicus ipse, Poloniae et Hungariae rex, filiam suam Hedvigim, minorem natu. in consortem vivens adhuc cum regno Poloniae tradiderat, et cum qua Guilielmus ipse, dux Austriae, in Cracovia diebus quindecim, priusquam Jagiello, dux Lithuaniae, ad regendum regnum Poloniae accersitus fuerat, matrimonialiter habitabat, sibi et fidei suae creditum, aliis etiam conditionibus congregatum et quesitum, duobus filiis minorennibus et impuberibus distractionem illius, praesertim a filio natu majori Gnevosio, insolenter se jam gerente, et qui usque ad nostra tempora vivens sub certis temporibus in dementiam incidebat, sed nec uxori propriae, ne in alterius viri transiret amplexus, audens credere, illud in monasterium praefatum s. Catharinae et in fidem atque curam prioris monasterii secretius quo poterat non nisi una virgine antiqua, quae suae consortis erat pedesequa, et quam sibi rebatur fidelem in cista satis lata et ampla deposuit, lata eidem virgini ab omnibus obseratulis dictae cistae clave, data insuper instructione et mandato, ne cuiquam mortalium depositum vulgaret, sed rem usque ad perfectam aetatem filii sui natu minoris Joannis, quem et nos novimus militem satis legalem et qui patri videbatur sua prudenti indole patrem expressurus, non nisi perfectae aetatis filio Joanni thesaurum praedictum et cistam, in qua continebatur, sibi tanquam paternam haereditatem et in illius necessitates atque utilitates servatum et revelatura et ostensura. Transeuntibus autem et effluentibus in tali mora annis et temporibus plurimis cum praedictus frater prior monasterii s. Catharinae a relicta (vidua?) Gnevosii succamerarii frequentius requireret, an aliquod depositum apud se et monasterium primum habuissent, et matrona ipsa constanter aliquid virum suum aut se inficiaretur, credens praedictus prior jam nullum consciuum depositi superesse, et existimans se opus bonum agere, si thesaurum praefatum et depositum in salutem eorum, quorum fuit, in profectum et necessitatem templi et monasterii convertisset, fundum cistae rupit et omnem thesaurum et supellectilem illi auferens, muros notabiles templi et monasterii ejusque

officinas construendo convertit, non sine admiratione mortalium, qui prioris praefati ignorantes, unde sumptus procederet quasi providentiam et industriam mirabantur. Dum vero Joannes praefatus Gnievosii aetatem perfectam imple-ret, virgo illa antiqua, deposito et secreto filio Joanni patefacto, ad monasterium s. Catharinae cum eodem Joanne venit, sed cistam violatam et fractam reperiens, et quo thesaurus in ea conditus conversus esset diligentius inquirens, a priore praefato responsum accepit, omnem illum thesaurum et supellectilem in templi et monasterii necessitates falsa opinione deceptum, quod nemo illius haeres et superstes existeret, expendisse; se nudum et pauperem atque mendicum fore nec sufficere ad illius thesauri aut alicujus ejus partis solutionem: eoque responso usus praefatus Joannes Gnievosii, in sua spe et deposito pro deceptus et illusus, non sine cordis sui grandi amaritudine discessit, recuperationem tanti depositi amplius (cum eam existimaret impossibilem) non requirens. Habet autem monasterium praefatum villam unam eidem monasterio a Sbigneo de Brzezie, regni Poloniae marschalco donatam dictam Wróblowice.

Wróblowice. Villa sub parochia de s. Jacobo in Casimiria sila. Cujus proprietas ad Monasterium s. Catharinae ex donatione Sbignei de Brzezie, Regni Poloniae Marschalci pertinet. In qua sunt tantum duo lanci emethonales, et quilibet solvit pro censu; item duae hortulaniae habentes agros; item solvit quilibet de lanceo ova; item caseos; item gallos; item omnes emethones sex tantum dies per annum universum laborant proprio curru aut aratro; item taberna una habens agros, de quibus decimatur praeposito s. Jacobi; item praedium coenobiale est, de cujus agris decimatur praeposito s. Jacobi; item omnes agri villae emethonales, praediales tabernarum, hortulaniarum solvunt decimam manipularem et canapalem pro praeposito s. Jacobi et valor ad sex marcas. Confinat cum Wroblowice, Luschina, Raysko, Swoszowice.

Taberna Wroblowice. Per Stanislaum de Krzeslawicze nobilem pro monasterio s. Catharinae pro sexaginta mar-cis coempta, habens agros et prata, et solvit pro censu qua-

tuor marcas, laborat sex dies in anno, ova, gallos et decimam.

Hortulania in Blonye. *Duo lanei agrorum extra muros oppidi Casimir, quae omnia Vladisl. II. Pol. rex, A. D. 1394 Mstrio s. Cath. in Eleemosynam contulit et privilegiavit, de quibus solvuntur pro Mstrio sex marcae pro censu et decimae de laneis praefatis.*

Wieliczka, *Oppidum regium, in quo sales effodiuntur et habet illu. Mstrium s. Catharinae in montibus quatuor salicidas sive fusores per Mich. longum militem, Consulem Crae. et advocatum de Wieliczka cum consensu Vladislai I, Pol. regis, Mstrio s. Cathar. perpetuo donatos et inscriptos.*

W r. 1441 fer. II post festum Joan. Bap. na Kazimierz, Franciscus, praepositus s. Floriani zapisuje klasztorowi św. Katarzyny miejsce i dom przy tymże klasztorze położone.

W r. 1441 Jędrzej Borowiec zapisuje klasztorowi św. Katarzyny dom przy ulicy Krakowskiej na Kazimierz położony.

W r. 1441 w dzień ś. Doroty, prokurator generalny ziemi krakowskiej łącznie z rajcami miasta Kazimierza przy Krakowie, potwierdzają zapis klasztorowi ks. Augustyanów przez Kiliana obywatela kazimierskiego zrobiony, mocą którego tenże czyni darowiznę jednego łanu gruntu przyległego gruntom tegoż klasztoru, a wedle drogi publicznej do Łagiewnik prowadzącej, i obok gruntów Czyżowa zwanych położonego, za murami kazimierskimi i sadzawką królewską (1).

W r. 1442 sabb. p. f. OO. SS. w Budzie, Władysław Warneńczyk przywilejem exempcyjnym uwalnia dobra Wróblowice i Błonie z pod prawa polskiego, zamieniając takowe na prawo teutońskie (Srodskie) (2).

W r. 1442 we Florencyi, Bartłomiej de Kmitis de Urbe veteri, kanclerz papieżki, poświadcza 10 bull doty-

(1) Dyplom pergaminowy z 2 pieczęciami na rzemykach pergaminowych zawieszonemi: mniejsza z herbem Ódrowąż i napisem wokoło zartym; druga zepsuta zupełnie.

(2) Świadkowie: Simon agriensis, Mat. bisk. wesprymski, Wawrz. Hederwara palatyn. węg.; Wawrz. z Kalinowy sieradzki, Mikołaj z Sciborza, Władysław, Przedbor z Koniecpola Rospierski kaszt., Piotr Skóra z Gaju sędzia, Jan z Koniecpola kancl. i Piotr z Szczekocina podkanclerz.

czących zakonu ś. Augustyna: bulle Innocentego IV. (1254), 2 bulle Alexandra IV (1255 i 1260), bulle Klemensa IV. (1265), 2 bulle Bonifacego VIII. (1297), bulle Klemensa VI. (1342), bulle Innocentego VI (1352), bulle Bonifacego IX (1400), bulle Eugeniusza IV (1442) (1).

W r. 1443 w dzień ś. Jana na Kazimierz, Wojciech z Luboczy odstępuje klasztorowi XX. Augustyanów 2 półtąki gruntu na Czyżowy, za co się msze na jego intencją odprawiać mają (2).

W r. 1443 f. r. p. f. s. Barbar. na Kazimierz, Katarzyna Czyteczyna z córką zapisuje klasztorowi ś. Katarzyny półtąnu na Czyżowej.

W r. 1443 w czerwcu w czasie trzęsienia ziemi, które się czuć dało gwałtownie w Krakowie, spadło sklepienie w kościele ś. Katarzyny (3).

W r. 1444, 2 marca, Michał Sarna obywatel Kazimierski, sprzedaje klasztorowi ś. Katarzyny za 18 grzyw. półtąnu na Czyżowej, położonego przy drodze myślenickiej i gruntach skawińskich.

W r. 1448 dnia 1 lipca w Krakowie, Baptysta de Roma nuncyusz papieżki z władzą pośła w królestwie polskim, potwierdza ustawy bractwa Najświętszej Panny Maryi przy kościele ś. Katarzyny (4).

W r. 1450 f. II. p. Dm. Oculi, w Krakowie, Kazimierz król polski, nadaje Mikołajowi z Brzezia (Lankorońskiemu) marszałkowi król. polskiego, wyspę (kępę) na Wiśle pomiędzy zamkiem królewskim a kościołem ś. Stanisława na Skałce położoną (na mocy którego nadania tenże Mikołaj w r. 1458 wyspę tę klasztorowi XX. Augustyanów na Kazimierz zapisuje) (5).

W r. 1450 dnia 4 września w Sienie, Julian de Salem z Sycylii, generał zakonu ks. Augustyanów, nakazuje temuż zakonowi krakowskiemu (Carchoviae) odprawiać

(1) Dyplom na wielkim arkuszu pergaminowym, pieczęci szczątki.

(2) Dyplom na pergaminie pięknie pisany i dobrze dochowany; z trzech pieczęci na rzemykach zawieszonych, żadna się nie utrzymała.

(3) Bielski ks. III.

(4) Dyplom na wielkim arkuszu pergamin. (W nim powtórzony dyplom wyżej przytoczony przez Wojc. Jastrzębca r. 1423 nadany). Pieczęć zupełnie oderwana i zagubiona.

(5) Świadkowie: Zbigniew bisk. krak. Jan z Czyżowa kaszt. krak. Jan z Tęczyna wojew. krak., Jan z Oleśnicy wojew. sandom., Przedbor z Koniecpola kaszt. sand. Jan z Koniecpola kanclerz, Piotr z Szczekocina podkanclerz. Dyplom na pergaminie, pieczęci brak.

nabożeństwo za Teodoryka kapłana i współziomka swego, który 1000 zł. i 200 grzyw. testamentem na ten cel zapisał (1).

W r. 1452 f. II. p. f. Vincen. na Kazimiérzu, Stanisław Żiótko sprzedaje klasztorowi dom swój na Kazimiérzu przy ulicy Skawińskiej położony.

W r. 1454 f. II. post Epif., Krystyn Szolla, konsul miasta Kazimiérza, zapisuje klasztorowi dom swój przy kościele katedry krakowskiej położony (2).

W r. 1458 dnia 15 grudnia w Krakowie, Mikołaj z Brzezia (Lanckoroński) marszałek król. polskiego zapisuje klasztorowi ś. Katarzyny wyspę na Wiśle przy Stradomiu w takiej rozległości, w jakiej mu ją król Kazimiérz nadał (3).

W r. 1459 w Krakowie, Marta wdowa po Bartoszu kupcu krakowskim leguje klasztorowi pół łanu na Czyżowy.

W r. 1459 w Rzymie, Jakób de Muciarellis, camerae apost. generalis auditor, udziela Piotrowi z Krakowa, przeorowi klasztoru XX. Augustyanów transsumpt odpustów do kościoła Najświętszej Panny Maryi de populo w Rzymie przywiązanych (4).

W r. 1459 Ant. de Laciosis, apostol. cancel. clericus, poświadcza transsumpta bull papieżkich Bonifacego VIII, Urbana VI, Alexandra IV, Marcina V, Eugeniusza IV, dotyczących zakonu ś. Augustyna w ogólności (5).

W r. 1461 w dzień ś. Wita w Krakowie, król Kazimiérz zezwala Stanisławowi Wątróbce na zapisanie klasztorowi czynszu od summy 70 grzyw. na dobrach swych Strzelce (6).

(1) Dyplom na pergaminie, pieczęci brak. (*Nobis et vobis* jedno pisane; nie można więc odgadnąć, komu ten zapis zrobiony).

(2) Dyplom na małym arkuszu pergaminowym, pieczęci brak.

(3) Świadkowie: Stan. Swiradzki pleban kościelecki, Jan syn marszałka, Stan. Żarnowiecki, Stadnicki. Dyplom na pergaminie, pieczęć derwana.

(4) Dyplom na pergaminie, pieczętki reszta przedstawia wyobrażenie św. Piotra i Pawła.

(5) Pieczęć podłużna na czerwonym wosku, w dolnej połowie uszkodzona, przedstawia N. P. M., po bokach zaś śś. Wawrzyńca i Michała; napis: *Sigillum an...*

(6) Świadkowie: Jan bisk. Władysław i kanclerz, Dersław z Rytwian sandom. Jedrz. Odrowąż z Sprawy lwows. wojew. Hinko z Rogowa sandom., Piotr z Kurowa lubelski kaszt., Jan z Rytwian sandom. starosta, Jan Lutko z Brzezia S. U. D. archidyakon gniezn. i podkanclerzy.

W r. 1462 dnia 1 września na Kazimiérzu, Jadwiga wdowa po Przecławie rajcy kazimiérskim leguje testamentem klasztorowi dom zwany na Blechu, położony na przedmieściu kazimiérskim.

W r. 1463 we czwartek po ś. Marcinie w Krakowie, Uryk pleban gebuńtowski zapisuje klasztorowi czynsz roczny 8 grzywien na połowie sołtystwa swego w Bronowicach pod Krakowem.

W r. 1467 w Wrocławiu, Rudolf biskup lawantyński, poseł papieżki, nadaje na prośby królowej Elżbiety odpusty kościołowi ś. Katarzyny (1).

W r. 1467 w Rzymie, Guillermus Oltiensis, Alanus Peneltrinus, Nikolaus tituli ś. Cieciliae, Bernardus tit. s. Clementis presbiteri, s. rom. Ecclesiae cardinales, udzielają 100 dni odpustu odbywającym nabożeństwo na cześć Najświętszej Panny Maryi w kaplicy przy kościele ś. Katarzyny, lub przyczyniającym się do pomnożenia fundusów na utrzymanie téjże kaplicy (2).

W r. 1468 w Rzymie, kardynałowie udzielają 100 dni odpustu bractwu Polaków Najświętszej Panny Maryi przy kościele ś. Katarzyny (3).

W r. 1468 we wtorek po niedzieli Reminiscere w Krakowie, Zbigniew kanonik krakowski i Andrzej, bracia Oleśnicy obowiązuja się klasztorowi XX. Augustyanów płacić rocznego proc. 11 grzyw. od summy 200 grzyw. pożyczonój i na wsi tychże Oleśnickich, Podolany zwanej, zabezpieczonój (4).

W r. 1468 we wtorek po WW.SS. w Krakowie, Kazimiérz i Wacław książęta zatorsey wraz z mieszczanami zatorskimi zapisują klasztorowi czynsz roczny 12 czerw. złot. na dobrach Zatorze, od summy 180 zł. węgiersk.

W r. 1469, 28 listopada w Krakowie, Janusz Przypkowski robi zapisy klasztorowi ś. Katarzyny na dobrach Przypkowicach i Sosnowicach (5).

(1) Pieczęć na czerwonym wosku, okrągła, z 2 tarczami herbowymi i napisem: *S. Rudolphi dei gracia episcopi Lavantiniensis.*

(2) Z kilku pieczęci jedna tylko bardzo uszkodzona pozostała na czerwonym wosku z wyobrażeniem N. P. M.; na boku sw. Barbara, i drugie wyobrażenie świętego trudne do poznania; reszta napisu: III EPI ROTH...

(3) Szczątki dwóch na czerwonym wosku pieczęci.

(4) Świadkowie: Mik. Dzikowski z Mikuszowic, Stan. Kot z Przybienic, Mik. i Jakób z Polanowic, Piotr z Ossowa, Jędrzej z Lednicy; pieczęci brak.

(5) Pieczęci brak.

W r. 1472 w Krakowie, Marek kardynał udziela 100 dni odpustu bractwu Najświętszej Panny Maryi przy kościele ś. Katarzyny (1).

W r. 1472 w Krakowie, Marek kardynał przywiązuje odpusty do ołtarza ś. Anny i Elżbiety w kościele ś. Katarzyny (2).

W r. 1472 dnia 20 października w Krakowie, Mikołaj Bliwicz, obywatel kazimiérski, zapisuje klasztorowi czynsz roczny 2 grzyw. na kamienicy „Piekło” na Stradomiu.

W r. 1473, 4 listopada w Krakowie, Jan prałat przy kościele ś. Michała i Stanisław Wątróbka, bracia, zapisują klasztorowi czynsz roczny 10 zł. węg. od sumy 200 złotych węg. na dobrach swych Górka, Strzelce i Przewóz.

W r. 1482 Przeclaw z Dmoszyc starosta lubowelski, testamentem leguje klasztorowi 1200 zł.

W r. 1487 dnia 26 czerwca w Krakowie, Prokop i Bernard Przypkowscy bracia zapisują klasztorowi czynsz 3 zł. węg. od summy 61 grzyw. na dobrach Przypkowicach.

W r. 1490 dnia 8 stycznia w Krakowie, Kazimiérz książę zatorski, zapisuje klasztorowi czynsz roczny 5 zł. węg. od summy 100 zł. węg. na Bachowicach lokowanėj.

W r. 1494 w poniedziałek po ś. Trójcy w Krakowie, Piotr z Wisnicza Kmita, marszałek król. polskiego, starosta spiski, zapisuje klasztorowi na dobrach swych Lipniki czynsz roczny 16 grzyw. od summy 1200 zł. węg.

W r. 1495 dnia 15 grudnia w Krakowie, Tomasz Rafałowski zapisuje klasztorowi czynsz 28 zł. 15 gr. od summy 460 zł. węg. na dobrach Zebrzydowice i Brody lokowanėj.

W r. 1505 w Rzymie, Juliusz II papiész nadaje odpust ołtarzowi ś. Jana Jańm. w kościele ś. Katarzyny (3).

W r. 1510, dnia 27 maja w Krakowie, Machna, księżna raciborska, leguje testamentem klasztorowi na ołtarz w kościele ś. Katarzyny czynsz roczny 10 grzyw. od summy 400 zł. na zupach kraków. za konsensem Zygmunta (4).

(1) Pieczęci brak. (2) Pieczęci brak.

(3) Pieczęć zwykła ołowiana, na jednej stronie są głowy śś. Piotra i Pawła, na drugiej napis: IVLIVS PAPA II.

(4) Pieczęci brak. Świadkowie: Maciej bisk. przemyski i podkanc. Krzysztof z Szydłowca sandom., Jędrzej z Kościelec wiślicki,

W r. 1512 dnia 25 kwietnia w Krakowie, Stanisław z Brzezia Lanckoroński podchorąży sandomierski i starosta kamieniecki zapisuje klasztorowi czynsz 8 grzyw. od summy 400 zł. na dobrach Szarów, Dąbrowa, Łyszczekanie i Czerców, w celu wystawienia ołtarza ś. Grzegorza w kościele ś. Katarzyny.

W r. 1512 w niedzielę przed ś. Janem Chrzcicielem w Krakowie, Zygmunt król polski zapisuje klasztorowi na zupach wielickich czynsz 30 zł. węg. od summy 1000 zł. węg. przez Elżbietę z Dmoszyc, wdowę po Piotrze Kmicie wojewodzie krakowskim, na kaplicę w kościele ś. Katarzyny testamentem przekazanej (1).

W r. 1518 w poniedziałek po Kwietniej niedzieli w Krakowie, Piotr Kmita z Wiśnicza marszałek i starosta przemyski dodaje za zezwoleniem króla Zygmunta do zapisu powyższych 16 grzyw. wuja swego Piotra, wojewody krakowskiego, jeszcze 4 grzyw., zabezpieczając je klasztorowi na dobrach Lipniku, na sołtystwie tamże będącém.

W r. 1530 w środę po Zielonych Świątkach, Obligatio tabernatoris in Wróblowice (2).

W r. 1533 w poniedziałek po ś. Michale, w Krakowie, Mikołaj Sierakowski obowiązuje się klasztorowi płacić czynsz roczny 16 zł. od summy 400 zł. na dobrach Ziempiówek, Miłonin i Wrzoski lokowanej (3).

W r. 1534 w poniedziałek po niedzieli Rem., Stan. Górski zapisuje klasztorowi czynsz 5 grzyw. od summy

Jak. z Siechluka wojnicki, Mik. Jordan z Zakliczyna biecki kaszt.; Jan Podlodowski scholastyk sandom. Jan Karnkowski kanon. krak. sekr., Stan. Jarocki marszałek nadw.

(1) Pieczęci nie było, chociaż w akcie jest wspomniana; jestto więc kopia. Świadkowie: Erazm płocki, Maciej przemyski bisk. i kanc. Krzysztof Szydłowiecki kasztel. sandom. i podkancl., Mik. Szydłowiecki radoms. kaszt. i podkomorzy krak., Jędrzej z Tęczyna biecki kaszt., Piotr Tomicki decretorum dr., archidiakon, Jan Karnkowski kan. krak. sekretarze król.

(2) Dyplom w połowie tylko pozostały. Pieczęć okrągła na zielonym wosku przedstawia biskupa siedzącego z sercem w prawem ręku i pastorałem w lewém; po bokach krzesła rozłożone litery S...A. (S. Augustinus) i rok 15..15 (1515), wokoło napis w części dolnej uszkodzony: S. Conventus S. Cather... eremitarum S. Aug., zawieszona na rzemyczku pergaminowym.

(3) Pieczątki dwie: jedna z herbem Strzemię Mik. Taszyckiego sędziego krak., druga z herbem Wieniawa, Jana Słabosza z Putniowiec podsejda.

200 zł. na karczmie w Kunczycach (na tłułkach zwanój) lokowanych.

W r. 1540, dnia 16 sierpnia na Kazimierz, Małgorzata, karlica przy królowój Elżbiecie, robi darowiznę 100 złp. klasztorowi XX. Augustyanów, którzy się obowiązują na jój intencyą mszą odprawiać (1).

W r. 1540 w Krakowie, Felix i Jerzy Sierakowscy dziedzice dóbr Ziempniówka, Miłonina i Wrzosków, po ojcu Mikołaju ponawiają zobowiązanie się płacenia klasztorowi czynszu rocznego od summy na dobrach tych zapewnionój (2).

W r. 1550 w poniedziałek po niedzieli Kwietniój w Krakowie, Zygmunt Aug. uwalnia od opłaty przy spławie drzewa dla klasztoru, Wisłą sprowadzanego.

W r. 1556 dnia 3 maja zgorzał kościół i sklepienie spadło; 24 ołtarzy wraz z bogatemi aparatami spłonęło (3).

W r. 1559 klasztor XX. Augustyanów wynajmuje dom swój, Rajem zwany, przy ulicy Krakowskiej na Kazimierz, Tobiaszowi Foxowi, z zastrzeżeniem rocznego czynszu (4).

W r. 1563 w Piotrkowie 1 lutego, Zygmunt August potwierdza klasztorowi XX. Augustyanów zapisy poczynione przez Przypkowskiego (1469) i przez Kazimierza i Wacława książąt zatorskich (1470); dnia 3 lutego potwierdza nadanie 2 łanów na Czyżowój przez Władysława Jagiełłę (1394); dnia 13 lutego zaś darowiznę kępy na Wiśle Mikołajowi z Brzezia (1450) i ustąpienie jój przez tegoż klasztorowi (1458) (5); dnia 27 lutego potwierdza cztery przywileje (sprzedaż karczmy w Wróblowicach Mikołajowi i Janowi z Wróblowic 1420; sprze-

(1) Pieczęci brak.

(2) Pieczęci dwie: jedna z herbem Strzemie i napisem: S. NICOLAI TASCZICZKI IVDIC. TERE. CRACOV.; druga z herbem Wieniawa ma napis: IOA. SLABOSZ. DE. PYTHNO. SVBIVD. TER. CRAC. Świadkowie: Bernard Maciejowski z Chodel lubelski, Stan. Stadnicki z Zmigroda zawi-chostski, Piotr z Kopytan warszawski, Piotr Ligeza z Bobrku czechowski kaszt., Winc. Wieruski z Wieruszyc, Krzysztof Niewiarowski z Niewiarowa.

(3) Pruszcz Klejnoty, k. 61.

(4) Pieczęćka mała na rzemyku pergaminowym, w połowie uszkodzona, ma resztę litery K i napisu wokoło: ... CIVITATIS. KAZ...

(5) Pieczęć koronna na czerwonym wosku, nieco uszkodzona, zawieszona na pergaminowym rzemyku. Podpisał Jan Ocieski kanclerz.

daż między Franciszkiem a Janem i Mikołajem braćmi 1423; zapis klasztorowi Wróblowic przez Jana i Mikołaja 1427; darowiznę karczmy w Wróblowicach przez Dobiesława z Jeżowa (1435) klasztoru ś. Katarzyny dotyczące. We czwartek ante Dm Reminiscere potwierdza 7 przywilejów dotyczących gruntu na polach czyżowskich (Wicher 1430—Klem. Chada 1435—Katar. Czyteczyna 1439—Kilian 1441—Woje. z Luboczy 1443—Katar. Czyteczyna 1443—Marta po Janie Bartoszu kupcu 1459).

W r. 1565, 2 kwietnia w Piotrkowie, Zygmunt Aug. w ogóle potwierdza wszystkie przywileje, darowizny, zapisy i uwolnienia klasztorowi XX. Augustyanów poczynione (1).

W r. 1568 w poniedziałek po ś. Michale w Krakowie, sukcesorowie po Spytku Jordanie z Zakliczyna, kasztelanie krakowskim, zapisują klasztorowi XX. Augustyanów dom i ogród położony poza murami Kazimierza, nad wyspą na Wiśle.

W r. 1578 dnia 31 stycznia, klasztor wypuszcza na dożywocie Baltazarowi Jazdzowiczowi grunt leżący przy ulicy ś. Katarzyny za opłatą czynszu rocznego (2).

W r. 1578 na Kazimierz, Jan Mrowiński, rajca kazimierski, robi zapis 100 złp. dla klasztoru ś. Katarzyny na kamienicy swój na Kazimierz, od którejto summy czynsz roczny 4 złp. płaconym być ma przezeń i następców jego (3).

W r. 1585 w Rzymie, Grzegorz XIII. papież nadaje odpusty ołtarzowi ś. Grzegorza w kościele ś. Katarzyny (4).

W r. 1586 w poniedziałek przed Przemienieniem Pańskim na Kazimierz, Małgorzata Ziemiłanka zapisuje klasztorowi dom drewniany z ogrodem.

(1) Pieczęć okrągła na rzemyczku pergaminowym, na czerwonym wosku; herby orła i Pogoni, wokoło napis: SIGISMVNDVS AVGVST. D. G. REX. POLONIAE. MAX. DVX. LITHVA. etc. +. Podpisał Piotr Myszkowski podkanclerz.

(2) Pieczęci dwie: jedna większa na czerwonym wosku wyobraża popiersie św. Katarzyny z napisem wokoło zatartym, jest pieczęcią prowincyała, druga mniejsza klasztoru, z wyobrażeniem św. Augustyna; po bokach litery rozdzielone S. A. i rok 15...15...Napis: S. Conventus S. Katherinae ordinis fratrum Heremitarum S. Aug.

(3) Pieczęci brak.

(4) Pieczęć zwykła ołowiana na czerwonym i złotym sznurku.

W r. 1592 w dzień ś. Egidiusza na Kazimierz, Jan Kamiński rajca kazimiński, testamentem leguje klasztorowi czynsz 2 złp. 15 gr. od summy 500 złp. na domu swym zapewnionój.

W r. 1596 na Kazimierz. Z powodu nadużyć Gabryela Wenecyanina, prowincyała zakonu ś. Augustyna, kapituła tegoż zakonu w klasztorze ś. Katarzyny zebrała stanowi, aby nigdy prowincyałem nie obierać cudzoziemca (1).

W r. 1600 na Kazimierz, Jan Rucki rajca kazimiński, zapisuje klasztorowi na swój kamienicy na Kazimierz summe 100 złp. z czynszem rocznym 4 złp.

W r. 1604 zgorzał kościół i klasztor ś. Katarzyny (2).

W r. 1609 w Krakowie, Franciszek Simoneta, nuncyusz apost. przy dworze Zygmunta III, potwierdza bractwo paskowe przy kościele ś. Katarzyny (3).

W r. 1612 we czwartek po Trzech Królach, Stanisław Ruszkowie rajca m. Kazimierza zapewnia klasztorowi czynsz roczny 200 zł. na domu swoim na Kazimierz, z których 100 z dawniejszój fundacyi Jana Mrowińskiego klasztorowi przypada, a drugie zaś 100 pochodzą z niniejszego zapisu.

W r. 1613 dnia 2 października w Krakowie, Paweł Dębski biskup laodycejski, sufragan krakowski, potwierdza uczyniony klasztorowi zapis 300 złp. lokowanych przez ks. Stanisława Rudzkiego, podkustosza i altarysty kościoła katedry krakowskiej, na realności na Kazimierz położonój, a należącój do Reginy z Gizowskich Sebastyanowiczowój (4).

W r. 1615 w Rzymie, Jan Dominik Spinola, protonotaryusz apost., oceniając zasługi zakonu ś. Augustyna, uwalnia go od wszelkich władz duchownych, zostawiając go jedynie pod władzą papieżką (5).

W r. 1616 w dzień ś. Elżbiety na Kazimierz, Jan Zmuda ubezpiecza na domu swym i ogrodzie na Kazimie-

(1) Z 6 pieczęci żadna się nie dochowała; tasiemki tylko różnobarwne pozostały.

(2) Kronika Zelnera k. 25.

(3) Pieczęci brak.

(4) Pieczęć na czerwonym sznurku wisząca, na czerwonym wosku wytłoczona, z herbem Prawdzic i napisem wokoło: *Paulus Dembski epi. Laod. suffrag. et administrator Crac.*

(5) Z pieczęci podłużnej szczytki tylko w puszcze pozostały.

rze legat summy 100 złp. z czynszem rocznym 6 złp. przez Zofią Flawiuszową klasztorowi uczyniony.

W r. 1617 w wilią narodzenia Najświętszej Panny Maryi na Kazimierz, Urszula Rudawska lokuje legowaną klasztorowi summę 60 złp. z czynszem 3 złp. na domu Szymona Wągrowskiego.

W r. 1618 w sobotę przed ś. Jadwigą, Katarzyna Rucka upewnia na domu swym murowanym w Krakowie przy ulicy Grodzkiej położonym czynsz roczny 24 złp. od summy 400 złp. przez Zaorskiego klasztorowi legowanej.

W r. 1618 dnia 22 czerwca w Krakowie, Jan Jaskółka zapisuje klasztorowi dom z niektórymi ruchomościami i leguje summę 100 zł. węg., lokując takową z czynszem rocznym 13 zł. na domu Jana Markowicza przy ulicy Krakowskiej na Kazimierz położonym.

W r. 1618 we czwartek przed ś. Marcinem na Kazimierz, zapis czynszu rocznego 20 złp. od summy 400 zł. na domu Wąsowska zwanym, klasztorowi zabezpieczonej przez Wawrzyńca.

W r. 1618 dnia 18 maja w Krakowie, Mikołaj Taranowski kanonik krakowski upewnia klasztorowi summę 300 złp. z czynszem 6 od 100 na domie na przedmieściu w Wieliczce położonym.

W r. 1621 w poniedziałek przed Podwyższeniem krzyża ś., na Kazimierz, Samuel z Chorągwicy Łódzki leguje klasztorowi 150 złp. z czynszem 10 zł. 15 gr. lokowanym na kamienicy Mar. Stachnowicza albo Sarkały, przy ulicy Wielickiej na Kazimierz położonej.

W r. 1623 we czwartek przed ś. Jadwigą na zamku siewierskim, Stanisław Siemoński zabezpiecza summę 500 zł. z czynszem 35 zł. na dobrach Trzebiślawice i Sikorka (1).

W r. 1626 we czwartek przed Wniebowzięciem Najświętszej Panny Maryi na Kazimierz, Mikołaj Pikulik zapisuje na domu swym na Podbrzeziu 50 zł. z czynszem rocznym 4 zł.

W r. 1626 we czwartek po ś. Marcinie nastąpiło tranzlokowanie summy 400 zł. zapewnionej na domu W. Zawadzkiego, na kamienicę zwaną Skowronkowską.

(1) Przywilój w języku polskim.

W r. 1627 w Rzymie, Grzegórz Narus, protonot. apost., przypomina duchowieństwu całemu bullę Celestyna V. papieża, która członków zakonu św. Augustyna uwalnia od władz duchownych i świeckich, zostawując ich jedynie swojego zakonu władzom, zrekursem do stolicy apostolskiej (1).

W r. 1628, dnia 15 marca Fryderyk Cyglar zapisuje 400 zł. z czynszem 8 zł. na kamienicy w Olkuszu.

W r. 1629 w Rzymie, Scipio kardynał Burghesius, bisk. sabiński, rozgrzesza pewnego zakonnika św. Augustyna prowincyi polskiej, który obowiązków swoich zakonnych zaniedbał (2).

W r. 1629 w Krakowie, Mikołaj Crusenius, Urbana VIII papieża delegat, wizytator zakonu św. Augustyna w królestwie polskiem, ponawia ustawy bractwa paskowego św. Moniki przy kościele św. Katarzyny (3).

W r. 1630 w Rzymie, kardynałowie inkwizytorowie odszczepieństwa udzielają ks. Augustynowi Sencycuszowi, krakowskiemu zakonnikowi św. Augustyna, pozwolenie czytania ksiązek zakazanych (4).

W r. 1630 w Rzymie, Urban VIII papież nadaje odpust kościołowi św. Katarzyny (5).

W r. 1630 d. 25 lutego w Krakowie, Anna Rozmowiczowa wdowa zapisuje klasztorowi czynsz roczny 35 zł. od summy 500 zł. na kamienicy przy ulicy św. Jana w Krakowie lokowanój.

W r. 1630 w sobotę przed św. Marcinem na Kaziemierzu, Otilia Staszynowna zakonnica zapisuje klasztorowi część swą dziedziczną na Krowodrzy.

W r. 1632 w Rzymie, Scipio kardynał Burghesius, biskup sabiński, zakonnikowi św. Augustyna z diecezji krakowskiej (którego nazwiska nie wymienia) назнача pokutę za przewinienia przeciw przepisom duchownym popełnione (6).

W r. 1633 ukończony został klasztor zakonnicy reguły św. Augustyna przy kościele św. Katarzyny, który

(1) Pieczęci brak.

(2) Pieczęci brak.

(3) Pieczęć z czerwonego wosku, na sznurku czerwonym i zielonym zawieszona, wyobraża osobę stojącego biskupa z napisem wokoło: SANCTVS AVGVSTINVS EPI.

(4) Pieczęci brak. (5) Pieczęci brak. (6) Pieczęci brak.

Szymon Mniszek, zakonu Augustyanów prowincyał, za zezwoleniem króla Stefana Batorego budować począł, pierwsza przełożona tego klasztoru Katarzyna Kłobucka dalej prowadziła, a Wiktorya Trojanowska ostatecznie doprowadziła do skutku.

W r. 1637 król Władysław potwierdza wszelkie prawa i przywileje klasztorowi przez poprzedników swych nadane.

W r. 1638 zgorzała biblioteka klasztorna, którą był niedawno (bo 1627 r.) Józef Senecyusz tegoż zakonu prowincyał zbudował.

W r. 1638 w Warszawie, król Władysław potwierdza przywilej na 4 górników w zupach wielickich klasztorowi XX. Augustyanów przez poprzedników swych nadany, na mocy którego Jan Wizemberg, sekretarz i administrator, i Alexander z Raciborska Morsztyn, rachmistrz zup wielickich, mają im wyznaczyć szyb nowy do kopania soli, gdy dawny wyszedł (1).

W r. 1639 we czwartek po św. Tomaszu, Katarzyna Boczkowszczonka leguje klasztorowi 400 zł., zapisując je na kamienicy Skowronkowskiej.

W r. 1640 w środę po niedzieli Invocavit w Krakowie, Stanisław z wielkiej Lipnicy Lipnicki zapisuje na Górnej Lenczy sumę 1000 zł. z procentem 7 od 100.

W r. 1642 w piątek po nawróceniu św. Pawła w Krakowie, Anna Szembekowa zapisuje klasztorowi sumę 1000 zł. z procentem 7 od 100, lokowaną na wsi Górka w województwie krakowskim.

W r. 1647 d. 12 listopada w Krakowie, Piotr Lopechowski zapisał klasztorowi dom drewniany przy ulicy Sławkowskiej.

W r. 1648 we wtorek po niedzieli Invocavit w Krakowie, Michał Zebrzydowski zapisuje klasztorowi na wsi Przypkowicach 2000 zł. z procentem 5 od 100.

W r. 1649 Jan Kazimierz król polski potwierdza wszystkie przywileje i nadania klasztorowi przez swych poprzedników poczynione (2).

(1) Dyplom w języku polskim na papierze, pieczęć koronna większa na opłatku; przywilej nieco uszkodzony, ale jeszcze czytelny.

(2) Przywilej ten Jana Kazimierza, jako też i królów następnych: Władysława, Michała, Jana III i Augusta II złożono w oryginale w urzędzie cyrkularnym w Ludwinowie r. 1782, jak to poświadcza kwit tamże na to wydany.

W r. 1650 w Rzymie, Innocenty X papież nadaje odpusty kościołowi św. Katarzyny (1).

W r. 1664 we środę po św. Małgorzacie w Krakowie, Jan Dąbrowski zapisuje klasztorowi na wsi Kempanowie w województwie krakowskiem summę 500 zł. z procentem 7 od 100.

W r. 1667 w sobotę po św. Mateuszu w Krakowie, Adam Jerzy z Rajska Rajski zapisuje na wsi Rajska w księstwie zatorskiem summę 500 zł. z procentem 7 od 100.

W r. 1670 w piątek przed św. Bartłojem na Kazimierzu, na kachale żydów kazimierskich 6,700 z procentem 7 od 100.

W r. 1671 król Michał potwierdza prawa i przywileje klasztoru św. Katarzyny.

W r. 1673 w Rzymie, Mikołaj kardynał uwalnia od kary Alexego Opornowskiego, prowincyała zakonu św. Augustyna, za postępek niemoralny nań wymierzony (2).

W r. 1674 d. 24 września w Krakowie, Grzegorz Dobiński zapisuje na kamienicy przy ulicy Grodzkiej summę 2000 zł. z procentem 7 od 100.

W r. 1675 we wtorek przed Ofiarowaniem Najświętszej Panny Maryi w Krakowie, Franciszek Biberstein Starowiejski zapisuje klasztorowi na wsi Tłuczana w księstwie zatorskiem 1000 zł. z procentem 7 od 100.

W r. 1675 we środę po św. Katarzynie w Krakowie, Stanisław Kalinowski zapisuje klasztorowi na wsi Sławkowicach w województwie krakowskiem summę 1200 złotych.

W r. 1676 Jan III król polski potwierdza wszystkie prawa i przywileje klasztorowi służące.

W r. 1676 we wtorek po św. Krzyżu na Kazimierzu, zapisano na kachale żydów kazimierskich summę 4000 zł. z procentem 8 od 100.

W r. 1682 w poniedziałek po niedzieli Judica w Krakowie, Bonawentura Bryganty rajca krakowski, czyni zapis klasztorowi summy 1000 zł. z procentem 60 zł.

W r. 1685 d. 7 września w Krakowie, Władysław na Raciborsku Morsztyn, kowalski starosta, rachmistrz zup wielickich, naznacza XX. Augustyanom nową komorę

(1) Pieczęci brak.

(2) Pieczęci brak, puszka tylko próżna została.

solną, wynalezioną de novo, nazwaną święty Augustyn. W r. 1685 we wtorek po św. Michale w Krakowie, zapisano w aktach zamku krakowskiego na kachale żydów kazimierskich summe 2000 zł. z procentem 7 od 100.

W r. 1687 w sobotę po Trzech Królach, Jan z Dębian Dębiński zapisuje klasztorowi na wsi Tory i Polichno w województwie krakowskiem summe 12000 zł. z procentem 7 od 100.

W r. 1687 w dzień św. Wita i Modesta w Krakowie, Jan Leszkowic, mansyonarz katedry krakowskiej zapisuje klasztorowi ogród Dubielowski (7 zagród) na Łobzowie.

W r. 1692 po niedzieli Invocavit w Krakowie, Mikołaj z Brzezia Rusocki zapisuje klasztorowi na wsi Tomicach w księstwie zatorskiem summe 1500 zł. z procentem 7 od 100.

W r. 1694 w poniedziałek po niedzieli Rogationum, Michał Radwan z Chorągwicy Łodziński zapisuje na wsi Osep w województwie sandomierskiem summe 3000 zł. z procentem 7 od 100.

W r. 1695 w sobotę poniedziałki Judica w Krakowie, Teodora Boratyńska, Katarzyna Krasowska i Apolonia Gnoińska zapisują na wsi Giebułtowie pod wielkim Xiążem w powiecie krakowskim summe 1500 zł. z procentem 7 od 100.

W r. 1695 w piątek po Wielkiéjnocy, zapisano w aktach zamku krakowskiego na kachale żydów kazimierskich summe 3000 zł. z procentem 7 od 100.

W r. 1695 w piątek po niedzieli Invocavit w Krakowie, Joachim z Pisar Pisarski zapisuje na wsi Pełczyńska pod Wiślicą 2000 zł. z procentem 7 od 100.

W r. 1695 d. 20 września w Krakowie, Mikołaj Alexander Schedel, ławnik krakowski, zapisuje na swęj kamienicy w rynku Krakowa summe 1108 zł. z procentem 7 od 100.

W r. 1696 w dzień św. Walentego, zapisano w akt. urzędu województwa na kachale żydów kazimierskich summe 3000 zł. z procentem 7 od 100.

W r. 1697, August II król polski potwierdza klasztorowi wszelkie prawa i przywileje.

W r. 1697 w Krakowie, August II król polski uwalnia klasztor od opłaty spławu drzewa na potrzeby kla-

sztoru Wisłą sprowadzanego, potwierdzając téżże treści przywiléj Zygmunta Augusta.

W r. 1698 d. 6 września w Krakowie, Agnieszka Michurska zapisuje klasztorowi ogród na Czarnéj Wsi pod Krakowem, mający zagonów 29.

W r. 1697 w Rzymie, Innocenty XII papiéż odpowiada na prośbę o unieważnienie wyboru prowincyała zakonu św. Augustyna prowincyi polskiej, na kapitule w Krasnostawie wybranego (1).

W r. 1701 w piątek po niedzieli Judica w Krakowie, Michał Radwan z Chorągwy Łodziński zapisuje klasztorowi na wsi Palczowice i Smolnie w księztwie zatorskiém summę 3000, z procentem 7 od 100.

W r. 1701, d. 9 listopada na Nowéj Wsi, Zuzanna Młoczowska zapisuje klasztorowi ogród Sobolierzowski na Nowéj Wsi królewskiej pod Krakowem, summę 600 zł. z procentem 5 od 100.

W r. 1702 w sobotę po niedzieli Misericor. w Krakowie, Jędrzej Jakliński zapisuje klasztorowi na wsi Frydrychowicach w księztwie zatorskiém 1000 zł. z procentem 7 od 100.

W r. 1702 d. 14 października w Krakowie, Andrzej Bajorkiewicz, obywatel krakowski zapisuje klasztorowi sklep w Sukiennicach.

W r. 1702 w poniedziałek po Trzech Królach w Krakowie, Bogumił z Werbna Pawłowski zapisuje klasztorowi na wsi Aleksandrowice, w powiecie chęcińskim, summę 2000 zł. z procentem 6 od 100.

W r. 1704 we środę po niedzieli Exaudi w Krakowie, Jan z Leśniowa Leśniowski zapisuje klasztorowi summę 718 zł., lokując ją na wsi Wierzbicy w województwie krakowskiém.

W r. 1704 we środę po św. Małgorzacie w Krakowie, zapisano na kachale żydów kazimiérskich 3000 zł. z procentem 7 od 100.

W r. 1704 we środę po św. Małgorzacie w Krakowie, Jędrzej Jan z Żydowa Żydowski zapisuje klasztorowi na wsi Bączynie w województwie krakowskiém 1000 zł. po 5 od 100.

(1) Pieczęć zwykła ołowiana.

W r. 1709 d. 2 września w Pawlikowicach, Jakób Władysław Morsztyn starosta kowalski, rachmistrz zup wielickich, wyznacza XX. Augustyanom komorę nowo znalezionej za kaplicą św. Antoniego, nazwaną św. Augustyn, do 4 ich łojów, wolne im dając téj komory używanie, dopókad soli stanie.

W r. 1711 w wilią św. Mateusza, w Krakowie, Alexander Chełmski zapisuje sumę 10000 zł. na wsi Niedźwiedz w województwie krakowskiém.

W r. 1713 d. 19 grudnia w Krakowie, Barbara Łącznikiewiczowa zapisuje na swój kamienicy przy ulicy św. Jana 1000 zł.

W r. 1714 w Rzymie, Mikołaj Spinola arcybiskup tebański, wyrokuje w sprawie między klasztorem św. Katarzyny i klasztorem XX. Paulinów na Skałce, wytoczonej z powodu zaszłego sporu między zakonnikami tychże klasztorów (1).

W r. 1718 d. 9 marca w Krakowie, Stanisław Szymański rajca krakowski lokuje na sklepie Cyglerowskim przy Sukiennicach w Krakowie 500 zł. z prowizyą 5 od 100, zapisując je klasztorowi.

W r. 1726 we czwartek po św. Małgorzacie w Krakowie, Katarzyna z Kumorowa Grudzińska zapisuje na wsi Słomie; Jan z Kownut Komecki zaś na wsi Niegoszowicach (pod Krakowem 2 mile) 1000 zł. z procentem 6 od 100 dla klasztoru XX. Augustyanów.

W r. 1729 w wigilią św. Mateusza w Krakowie, Konstancya księżna Lubomirska zapisuje klasztorowi św. Katarzyny sumę 1500 zł. po 7 od 100, lokując ją na wsi Szyku w województwie krakowskiém.

W r. 1729 w sobotę po św. Franciszku, Jan i Józef z Rzeczycy Olszewscy zapisują klasztorowi 1000 zł. z procentem 7 od 100 na wsi Węgrzynowie pod Wielkim Książem.

W r. 1733 we czwartek po św. Magdalenie, Samuel Starowiejski zapisuje klasztorowi 3000 zł. z procentem 7 od 100, na wsi Tomice w księstwach zatorskiém i oświęcimskiém.

(1) Pieczęć owalna na opłatku wytłoczona, ma herb Spinolów i napis: NICOLAUS SPINOLA ARCHIEPVS. THEBARVM. CAVS. CVR. CAM. AP. GNLI. AVD.

W r. 1736 w Warszawie, August III król polski potwierdza prawa i przywileje klasztorowi św. Katarzyny (1).

W r. 1738 w poniedziałek po Nowym Roku, Józef z Dydnia Dydyński zapisuje na wsi Gogolowie w powiecie pilźnieńskim summę 2000 zł. z procentem 7 od 100.

W r. 1739 w poniedziałek przed św. Łukaszem w Krakowie, Kazimiérz z Bnina Śmigielski zapisuje klasztorowi summę 1500 z procentem 7 od 100, lokując ją na wsi Borku w województwie krakowskiem.

W r. 1750 w poniedziałek w dzień św. Jadwigi, Anna Kiełczewska zapisuje klasztorowi św. Katarzyny 1000 zł z procentem 3 od 100, na wsi Grabie w województwie krakowskiem.

W r. 1751 w poniedziałek przed św. Małgorzatą w Krakowie, Józef z Wilkonic Wilkoński zapisuje XX. Augustyanom 3000 zł. z procentem 7 od 100 na Stryszowie w księstwie zatorskiem.

W r. 1752 we czwartek po Zmartwychwstaniu Pańskim w Krakowie, Jan Mościcki zapisuje na wsi Jankowie w województwie krakowskiem 1000 zł. z procentem 7 od 100.

W r. 1760 we środę po niedzieli Jubilate w Krakowie, Damian Starowiejski zapisuje 1000 zł. z procentem 5 od 100 na wsi Libiertów w województwie krakowskiem.

W r. 1761 w Warszawie, dyplom na pergaminie przygotowany do podpisu Augusta III, w celu potwierdzenia praw i przywilejów klasztorowi św. Katarzyny służących.

W r. 1761 we czwartek po św. Modeście i Wicie, w Nowém-Mieście Korczynie, Teresa z Zborowa Lubieniecka zapisuje klasztorowi XX. Augustyanów 15,000 zł. z procentem 7 od 100, lokując je na wsiach Łąki i Lipiny w powiecie pilzn.

W r. 1763 we wtorek po niedzieli Laetare w Krakowie, Jan z Bystrzanowic Bystrzanowski zapisuje na wsiach Owczary i Górna Górlica czyli Górna Wieś w powiecie krakowskim summę 1000 złp. z proc. 5 od 100.

(1) Pieczęć wielka koronna wytłoczona na opłatku. Podpis króla i Kazimierza Młockiego sekretarza.

W r. 1764 w piątek przed niedzielą Exaudi w Oświęcimie, Warcin z Górnej Kleczy Rottermund zapisuje klasztorowi 500 złp. z procentem 5 od 100 na wsi Przybradz w ks. zatorskiem.

W r. 1765 dnia 16 kwietnia na Kazimierz, Jędrzej Wolf zapisuje 500 złp. z procentem 5 od 100 na kamienicy swój na Kazimierz.

W r. 1765 w poniedziałek po niedzieli Exaudi w Krakowie, Jan z Żywca i Piaskowej Skały Wielopolski zapisuje klasztorowi 4000 złp. z procentem 5 od 100, lokując takowe na wsi Bobrek w województwie krakowskiem.

W r. 1765 w piątek po ś. Wicie i Modeście w Krakowie, Stanisław z Korabnik Waxmann zapisuje klasztorowi na wsiach Konary i Kopań w województwie krakowskiem 1000 złp. z procentem 5 od 100; w piątek zaś po niedzieli Judica, 14000 złp. z procentem 5 od 100 na tychże wsiach.

W r. 1766, dnia 28 listopada w Krakowie, zapis 300 złp. na kamienicy przy ulicy Krakowskiej na Kazimierz przez Marcina Rzepeckiego, z procentem 5 od 100.

W r. 1766 we środę przed ś. Marcinem w Krakowie, Szymon z Woli Kmita zapisuje klasztorowi na połowie wsi Chechłowa w województwie krakowskiem, summe 1500 złp. z procentem 5 od 100.

W r. 1766 we wtorek przed ś. Jadwigą w Sączu, Hieronim Sędzimir zapisuje na wsi Łukawicy w województwie krakowskiem, summe 1000 złp. z proc. 7 od 100.

W r. 1767 w sobotę przed niedzielą popielcową w Krakowie, Franciszek Rychter zapisuje na wsi Jasień i Pomianowa w województwie krakowskiem summe 1500 złp. z procentem 5 od 100.

W r. 1767 w sobotę przed ś. Rozalią w Krakowie, Alexander Muszyński zapisuje na wsi Barwałdzie w księstwie zatorskiem summe 2000 zł. z procentem 7 od 100.

W r. 1767 w piątek po Trzech Królach w Krakowie, Floryan z Straszewy Straszewski zapisuje na wsi Łuczyce summe 5000 złp. z procentem 5 od 100.

W r. 1769 we wtorek po niedzieli Remin. w Krakowie, Teresa z Stadnickich Dzianotowa zapisuje na wsi Porębie w województwie krakowskiem, summe 9000 złp. z procentem 5 od 100.

W r. 1772 dnia 5 grudnia w Krakowie, Paulina Pękosławska zapisuje na wsi Rudzew księztwie zatorskiem, summę 550 zł. z procentem 8 od 100.

W r. 1773, dnia 6 maja w Krakowie, Ignacy z Stadnik Stadnicki, starosta nowogrodzki, zapisuje na wsi Łaganów w powiecie krakowskim summę 1000 zł. z procentem 7 od 100.

W r. 1775 dnia 3 marca, w Krakowie, Szymon z Janowic Chwalibóg zapisuje na wsi Sławkowicach summę 2000 zł. z procentem 5 od 100.

W r. 1785, we czwartek po ś. Jadwidze w Krakowie, Antoni Maryani, rajca krakowski, zapisuje klasztorowi na kamienicy przy ulicy Grodzkiej w Krakowie 2000 złp.

W r. 1786, dnia 26 czerwca w Krakowie, Adam z Pruszyn Pruszyński zapisuje na wsi Waganowicach w województwie krakowskiem summę 11000 złp. z procentem 5 od 100.

W r. 1786, dnia 3 grudnia, w czasie trzęsienia ziemi, sklepienie w kościele ś. Katarzyny porysowało się, a później spadło.

W r. 1782 postradał klasztor Augustyanów największą część swoich funduszów, lokowanych na majątkach częścią do królestwa pruskiego, częścią do cesarstwa Austryackiego przypadłych, a mianowicie:

DO KRÓLESTWA PRUSKIEGO.

Kapitał lokowany na dobrach.

500 złp. lokowanych na Trzebisławicach.

DO CESARSTWA ZAŚ AUSTRYACKIEGO.

200	grzyw.	lokowanych	na	Podolanach.
161	grzyw.	—	—	Przypkowicach.
180	zł. węg.	—	—	Zatorze.
200	zł. węg.	—	—	Strzelce, Przewóz i Górka.
460	—	—	—	Zebrzydowicach i Brodach.
100	—	—	—	Bachowicach.
1,200	—	—	—	Lipniku.
3,200	—	—	—	zupach bocheńskich.
400	zł. pol.	—	—	Dąbrowy.

400	zł. pol. lokowanych na Żempniowku.
300	— — — przedmieściu w Wieliczce.
1,000	— — — wsi Górcze.
12,000	— — — wsi Górach.
2,000	— — — Przypkowicach.
1,000	— — — Jankówce.
1,000	— — — Tłuczanie.
1,000	— — — Frydrychowicach.
1,200	— — — Isep.
3,000	— — — Smolicach.
4,500	— — — Tomicach.
1,000	— — — Łenczach górnych.
2,000	— — — Barwaldzie.
1,200	— — — Sławkowicach.
2,000	— — — Janowicach.
1,000	— — — Libiertowie.
500	— — — Rajsku.
1,000	— — — wsi Grabie.
1,500	— — — Oroszkach.
2,000	— — — Gogolowie.
550	— — — Rudze.
300	— — — w Wieliczce.
2,000	— — — Przybradzu.
3,000	— — — Stryszowie.
1,500	— — — Jasieniu.
1,000	— — — Łukawicy.
500	— — — Kępanowie.
1,000	— — — Bęczynie.
15,000	— — — Konarach.
15,000	— — — Łękach.

Zatém odpadło od klasztoru XX. Augustyanów na Kazimiérzu przy Krakowie do religijnego funduszu w Galicyi:

1) grzywień czystego srebra	361
2) zł. węg. czyli duk.	5,340
3) zł. pol.	79,550.

W r. 1784 odpadła i wieś Wróblowice.

Po tych stratach pozostało dziś z procentów i czynszów tylko 3,620 złp. 14 gr. i grunt pomiędzy dwiema rzekami położony, a zład często wylewem Wisły uszkodzony, który łącznie z ogrodami, z miejscami pod zabu-

dowania i na podwórze, oraz z wszelkimi nieużytkami wynosi 43 morgi. Jednakże pomimo tak szczupłych funduszów, pomimo ponoszenia wszelkich ciężarów, prawie cudem Opatrzności utrzymuje zgromadzenie 12 członków i ratuje ile możności od ostatniego upadku tak wspaniałe gmachy.

Od r. 1802—1809 został kościół obrócony na magazyn rządowy wojskowy i w sposób śpichrza na piętr kilka podzielony, do których nowe okna i wejścia powybijano w starych murach, co tak bardzo osłabiło budowę, że odtąd ruiną stał się.

Dopiero w r. 1834 zawiązał się komitet w Krakowie pod protekcyą JW. JM. księdza Karola Saryusz Skórkowskiego b. biskupa krakowskiego, a prezydencyą JW. Kaspra Wielogłowskiego prezesa b. senatu, w celu zachowania od zupełnego upadku téj starożytnéj budowy, i wezwał pobożnych do dobrowolnych składek. W skutek usiłowań tego komitetu, został cały kościół nowym dachem opatrzony i dachówką pokryty, lecz w r. 1836 komitet zawiesił swe czynności i ustała dalsza repara-cya, a pozostała reszta z uzbieranych składek, w kwocie złp. 13,265 ulokowaną została na realnościach w Krakowie i jego okręgu.

W r. 1852 zgromadzenie XX. Augustyanów rozpoczęło na nowo repara-cyą, i z procentów od kapitałów lokowanych, oraz z dobrowolnych ofiar, wyrestaurowało nawę presbyteryalną o tyle, iż w téj części kościoła nabożeństwo wkrótce odprawianém być może; ułożenie bowiem posadzki, na którą są przysposobione materiały i odświeżenie ołtarza 36 łokci wysokiego, będzie dopełnieniem téj restauracyi. Ale zgromadzenie nie poprzestając na wyrestaurowaniu samego presbyteryum, ma zamiar zając się w tym roku główną nawą, aby świątynia Pańska z gruzów podźwigniona, dała świadectwo dzisiejszój pobożności i gorliwości wiernych Chrystusowych.

Z licznych pomników i dzieł sztuki, któremi ta świątynia niegdyś ozdobioną była, pozostały niejako tylko szczątki; ale te szczątki świadczą o dawnéj świetności kościoła i pobożności przodków.

Relikwie ŚŚ. Pańskich, które kościół posiada, sprowadził z autentycznymi świadectwami Wojciech Lanckoroński i obdarzył niemi kościół: znajdują tu się relikwie

św. Jędrzeja apostoła, św. Hilaryana męcz., św. Pantaleona męcz., św. Chrystofora męcz., św. Szczepana, św. Maryi Magdaleny, św. Łucyi panny, SS. 10,000 żołnierzy MM., SS. 11,000 panien MM., św. Wojciecha relikwia i część dalmatyki, w której był pogrzebiony; dalej św. Lucyusza męcz., św. Anastazyi panny i męcz., św. Innocentego pap. i męcz., św. Peregryna męcz., św. Felicydny panny; dalej znajduje się w oddzielnej kaplicy trumienka, w której są relikwie błog. Izajasza Bonera i błog. Marcina Baryczki.

W wielkim ołtarzu, który przez koleje, jakie kościół przechodził bardzo uszkodzonym został, przechował się piękny obraz ś. Katarzyny wielkich rozmiarów, prawdziwie kościelnego stylu XVII wieku, a jak się domyślają znawcy, pędzla ks. Lekszyckiego.

* * *

Do południowej ściany pobocznej nawy kościoła przypiera z pińczowskiego kamienia wystawiony familijny grobowiec przez Wawrzyńca Jordana Spytka († 1568), pod względem rozmiarów mogący się tylko równać grobowcom hetmana Tarnowskiego i książąt Ostrogskich w Tarnowie, bo wysokość jego zajmuje 30, a szerokość do 22 stóp. Tak całość, jako też najdrobniejsze szczegóły są w stylu „odrodzenia sztuki”, po mistrzowsku wykonane r. MDLVIII.

W kaplicy ś. Izajasza znajduje się w ścianie kamienna tablica grobowa, która znać po podniesieniu jego relikwii tu wmurowaną została, a pierwotnie na posadzce jego grób oznaczała; na niej znajduje się w konturowym tylko zarysie wizerunek Bł. Izajasza z następującymi napisami w literach gotyckich dokoła kamienia:

A. D. M. CCCC. L. X. X. I. MEN. FEBRU. IX. OBIIT. VENERABILIS. PATER. ISAJAS. SACRAE. THEOLOGIAE. PROFESSOR. Z prawej zaś ręki mieści się napis z następującym zdaniem przez tegoż w kazaniach swych często powtarzaném: „TEMPUS BREVE, JUDICIUM DIFFICILE” (1).

(1) *Izajasz Boner*, Augustyanin, na cześć którego dawniej kaplicę św. Doroty nazwano kaplicą św. Izajasza, urodził się roku 1380 w mieście Krakowie z Floryana Bonera i Bronisławy z Brzezia Lanckorońskiej, z rodziny więc starożytnej, która tak wiele dobrego czyniła dla klasztoru i kościoła św. Katarzyny. Nauki swe rozpoczął błogosławiony Izajasz pierwiastkowo w akademii kazimierzowskiej 1395 r., a około 1406

Najszacowniejszym jednak zabytkiem sztuki średnio-wiecznej jest w krużgankach ołtarz ś. Jana Jałmużnika. Jestto ołtarz składający się z pięciu obrazów szkoły niemieckiej z XV wieku na złotem tle malowanych. Pierwotnie widać, że był cały w stylu gotyckim ozdobiony, i prawdopodobnie służyły niniejsze 4 obrazy obok środkowego umieszczone za drzwiami, a ołtarz był do zamykania urządzony. Koronki gotyckie na złotym tle obrazów u góry rozpięte, należą do najmistrzowszych tego rodzaju rzeźbionych ozdób i świadczą, jaką być musiała artystyczna całość tego ołtarza przed teraźniejszą jego restauracją.

Ołtarz ten jest fundacyi Wojciecha Lanckorońskiego, którego rodzina zdawna była osobliwym dobrodziejem tego zakonu. Zdaje się, że 10 stacyj obrazów męki Pańskiej, które w krużgankach dokoła są rozwieszane, pochodzą także od niego. Są one także szkoły staroniemieckiej, lubo wcześniejszej nieco epoki od obrazów w ołtarzu ś. Jana Jałm., który podług cech jego artystycznych przeniesieć wypada w czasy przed Albrechtem Dyrerem. Tak ołtarz, jak obrazy stacyj potrzebują restauracyi; należą one do najszacowniejszych zabytków sztuki w Krakowie, a kiedy najgorsze czasy przetrwały, wierzyć w to należy, że dziś właściwie ocenione, nie zniszczą już do reszty.

Jeżeli te pomniki i zabytki sztuki budzą zajęcie znawców i miłośników rzeczy ojczystych; każdego poczciwie wierzącego musi rozrzewniać pobożność ludu, który się aż dotąd w czasie odpustów w pustym gromadzi i modli kościele, przywiązany do miejsca uświęconego szczątkami ŚŚ. Pańskich, pamiętnego czią pobożnych naddziadów, i słynącego szeroko łaskami, których tu po wszystkie czasy doznawali wierni przed obrazami Najświętszej Panny Maryi Pocieszenia i miłosiernego Pana

w Jagiellońskiej został bakałarzem. Na soborze Konstancyjskim dysputował z Hussytami. Napisał dzieła „Magister Sententiarum” i „Comentarii de s. Trinitate”, które w pożarze klasztornym zgorzały. Onto będąc przełożonym tego konwentu, przyczynił się wiele do ozdoby kościoła i klasztoru. Jegoto staraniem odmalowano na murze obrazy Najświętszej Maryi Panny i Pana Jezusa Miłosiernego, które słyną od dawnych czasów cudami, zgromadzają wiernych do opustoszałego kościoła, w celu otrzymania łask Boskich. Umarł r. 1471, a bracia zakonu, dla uczczenia jego świątobliwości cudami stwierdzonej, wystawili mu nadgrobek z przytoczonym tu napisem.

Jezusa, tudzież przy grobie ś. Izajasza Bonera i Bł. Marcina Baryczki.

* * *

Przed wieki stawiali możni kościoły, dziś dźwiga je z gruzów nie możliwych, lecz wiernych pobożność! Dziś dźwiga je grosz wdowi, i z małych ofiar odnawiają się w oczach naszych stare kościoły! Tém świadectwem wieku zachęceni, które o ódroczeniu się religijném, o odrodzeniu się w łasce Boga i kościoła świadczy, niechaj się wierzyć godzi, że się i kościół ś. Katarzyny jeszcze z ruiny podźwidnie, kiedy przez wyrestaurowanie nawy presbiteryalnej już jest dany początek dziełu Bożemu na nowo, kiedy czas upadku kościołów przpminął, a więk nasz przemyśliwa nad wynadgodzeniem krzywd i szkód, które poprzednik jego kościołowi i ludzkości bezbożnością swoją wyrządził!



10.2

Wielki, wielki przygroch, a. katycka historia i. 17. 17. 17.
na historycz.

Trzeci wielki stawiali mogli koscioły, tak stawia
w przyrodzie nie moze być, lecz warte jest podziwiać
tak stawia je przez wielki i x martwi ich podziwiać
je w oczach naszych stare koscioły, tam stawia
wielki stawia, które o chrześcijaństwie stawia, a ob-
rządku się w tamte dni i koscioły stawia, między
nie stawia koscioły, to się i koscioły, a. katycka historia
a. katycka historia, kiedy przez wykładanie historyi
przez historyę, jest tam koscioły, które stawia
nowe, kiedy przez upadek kosciołów przypomina, a wie-
dzą przemysłowi nad wynalazkami kosciołów i stawia,
które przypomina jako koscioły i koscioły, bezczyna
nie są swoją wykładnią!



16 S. 61

502508

GARNIA*
KWARIAT

OM
AZKI
OM

2508

5.5

POLITECHNIKA KRAKOWSKA
BIBLIOTEKA GŁÓWNA

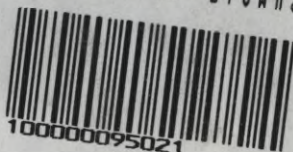


L. Inw.

32678

Kdn. Zam. 480/55 20,000

Politechnika Krakowska
Biblioteka Główna



100000095021